

Avsnitt 4.4: Variantförteckning 1724 - 1730

I detta avsnitt delas mynten in efter om de har enkla kvistar eller flätade kvistar på åtsidan. 1-öresmynten under denna period saknar MMI, liksom en del av mynten gjorde det 1723.

1724

76 undersökta mynt, 5 åtsidor, 5 frånsidor och 6 varianter

Under detta år blir sveakronornas kronring mer utsmyckad. Det vanliga är tre ovaler och två kolon. Den mittre strukturen kan vara romboid. Det finns också en variant (flätade kvistar, 3-3b) med tre ovaler omväxlande med två partier om fyra punkter ordnade i romboid struktur. Globkorsen består vanligen av en central större punkt och tre mindre punkter.

Det finns ett falskt mynt daterad 1724. Myntet är dåligt gjort och det är inte svårt att se att det rör sig om en förfälskning. Myntet finns på bild på Svenska Numismatiska Föreningens hemsida (www.numismatik.se) under rubriken falska mynt och frihetstiden.

Enkla kvistar

32 undersökta mynt, 2 åtsidor, 2 frånsidor och 2 varianter

4-4a (7 ex.). Bär är första strukturen efter kryss på höger sida, vilket skiljer den från 4-4b. Åtsidan är samma som 1725 4-4a bär och 1726 4-4a bär. Punkten efter årtalet saknas eller är svagpräglad. Foto: Pierre Pettersson.

4-4b (25 ex.). Blad är första strukturen efter kryss på höger sida, vilket skiljer den från 4-4a. Åtsidan har tydliga likheter med 1723 4-4 b, särskilt den högra kvisten. Åtsidan bedöms vara identisk med 1726 4-4b, 1727 4-4a, 1728 4-4a och 1732 4-4a. Foto: Magnus Wijk, Myntauktioner i Sverige AB.

Flätade kvistar

44 undersökta mynt, 3 åtsidor, 3 frånsidor och 4 varianter

De tre åtsidorna med flätade kvistar har alla 3-3 bär. Som framgår nedan förekommer två av dem under 1723 och den tredje återkommer 1726.

3-3a (5 ex.). Detta är samma åtsida som 3-3a 1723 utan MMI och 3-3h 1723 med MMI. På frånsidan, som är samma som 3-3c2, är foten på R säregen. Det ser ut som foten är lång och sträcker från den vertikala stapeln till den diagonala. Antingen är det en klump eller en klumpig design. Det finns en punkt till höger om foten på 4:an. Frågan är om detta är en årtalspunkt eller en klump.

3-3b (18 ex.). Åtsidan är samma som 3-3b 1723 utan MMI, och samma som 1723 med MMI 3-3h. Myntet nedan är snedcentrerat. Den svarta punkten markerar platsen för det perifera båret på höger sida.

3-3c (21 ex.). Åtsidan är samma som 1726 flätade kvistar 3-3a. På **c1** (19 ex.) har sveakronornas kronring tre romber och två kolon. På **c2** (2 ex.), som är samma frånsida som 3-3a, så är årtalssiffrorna klart lägre placerade i förhållande till sveakronan och sveakronornas kronring har tre lågovala strukturer. På båda varianterna finns en punkt efter 4:an placerad i höjd med siffrans fot. Årtalspunkt eller klump?

1725

33 undersökta mynt, 2 åtsidor, 2 frånsidor och 2 varianter

Båda åtsidorna har enkla kvistar. En åtsida (4-4a) präglades även 1724 och 1726. Förutom att antalet bär skiljer de två varianterna åt så är även globkorsets utformning olika.

4-4a (7 ex.). Åtsidan är densamma som 1724 4-4a och 1726 4-4a. Globkorset är relativt högt och har punkter som korsarmar. Bären är markerade med svart på förstoringarna.

6-4a (26 ex.). Ett blad på vänster kvist går nästan emot kronan. Korset på globen är har tvärstreck på armarna, något som sågs på vissa mynt under 1720 - 1722. På frånsidan är 2:an mer upprättstående och mer öppen än för 4-4 bär. Årtalsiffran 5 lågt placerad och prickarna över Ö är snett placerade. Foto: Peter Östelund, J Pedersen Mynthandel.

1726

74 undersökta mynt, 6 åtsidor, 6 frånsidor och 9 varianter.

Tre åtsidor har enkla kvistar, varav två med 4-4 bär som båda först präglades 1724. Tre åtsidor har flätade kvistar, varav två har 3-3 bär. En av dessa (3-3a) slogs också 1724 (3-3c). Globkorset är som regel försett med punkter förutom hos 7-6a enkla kvistar där korsarmarna har tvärstreck. 7-6a slås även 1728 och 1731. Utsmyckningen av kronringen på åtsidan varierar, på sveakronorna är utsmyckningen som regel tre smala ovaler eller ovaler delade av två kolon med ett undantag. 3-3b1 har i stället för kolon fyra mindre punkter ordnade i en romboid struktur. Året bjuder på varianter som 6 punsat på 5 och 7 punsat på 2. På en del varianter är punkt efter valör I lägre ställd än normalt, men inte så lågt som de är under åren 1727 - 1729.

Enkla kvistar

40 undersökta mynt, 3 åtsidor, 2 frånsidor och 3 varianter

4-4a (3 ex.). Åtsidan är samma som 4-4a 1724 och 4-4a 1725. På frånsidan är sned 7:a punsad på en 2:a. Rester av 2 syns framför 7 upptill, framför 7 nedtill och framförallt bakom 7 där det utgörs av en punkt som är slutet på 2:ans fot bakåt. Detta syns bättre på exemplaret som visas för flätade kvistar 3-3a2 som är samma frånsida. 2:an är öppen med en liten glipa. Frånsidan avviker från det normala för året då hela valörtexten befinner sig klart under nedersta sveakronan. Foto: Petra Holmlund, Holmbergs Mynthandel.

4-4b (2 ex.). Åtsidan är samma som 4-4b 1724, 4-4a 1727, 4-4a 1728 och 4-4a 1731. Frånsidan bedöms vara samma som 7-6a.

7-6a (35 ex.). Denna åtsida står för nästan 50 procent av alla 1-ören som präglades 1726. Skaften till de två översta bären på vänster sida utgår från samma ställe. Globkorset har tvärstreck på armarna. Oftast, om inte alltid, finns det en liten klump bakom monogrammets vertikala linje, strax under fästet till den övre böjen. Åtsidan är samma som 7-6a 1728 och 1731. Bären är markerade i svart på förstoringarna. Frånsidan bedöms vara samma som för 4-4b.

Flätade kvistar

34 undersökta mynt, 3 åtsidor, 5 frånsidor och 6 varianter

3-3a (16 ex.). Denna åtsida är samma som 1724 3-3c. Det finns två frånsidor kopplade till denna åtsida och båda har ändrade detaljer. Hos **a1** (14 ex.) är 6 punsad på 5. Det finns en tydlig knyck på 6 överdel vilket visar resterna av 5:an. Frånsidan är densamma som ses på 3-4a1 bär. Frånsida **a2** (2 ex.) har 7 punsad på 2 och frånsidan är densamma som för 4-4a bär med enkla kvistar; för beskrivning se denna variant.

a1

a2

3-3b (14 ex.). Det finns ett bär inne i nedre kvistögla på vänster sida och övre böj slutar mycket nära vertikala linjen. **b1** (8 ex.) har kort avstånd mellan årtal och valör och sveakronornas kronring är utsmyckad med tre stenar delade av två partier om vardera fyra små punkter i romboid struktur. **b2** (6 ex.) har ett långt avstånd mellan årtal och valör och kronringen har tre stenar delade av två kolon.

Frånsidorna följer på nästa sida

b1

b2

3-4a (4 ex.). Böjarna går ovanligt långt bakåt på denna variant. Bären är markerade med vit ring. Frånsidan hos **a1** (1 ex.) är densamma som på 3-3a1 flätad krans, och har därmed 6 på 5. På **a2** (3 ex.) är året högre upp, nästan i nivå med sveakronans övre kant.

a1

a2

1727

29 undersökta mynt, 4 åtsidor, 4 frånsidor och 4 varianter.

En åtsida har enkla kvistar och den slogs första gången 1724 och tre för året nya åtsidor har alla flätade kvistar. Frånsidorna är olika på de fyra varianterna. Punkten efter valör I är lågt placerad och är i jämnhöjd med siffrans fot. Åtsidan med 4-4 bär och flätade kvistar återkommer varje år fram till och med 1730 och den med 3-3 bär, flätade kvistar präglas också åren 1729 och 1730.

Enkla kvistar

4-4a (5 ex.). Åtsidan är identisk med 4-4b 1724 och 1726 samt med 4-4a 1728 och 1732. Övre bäret mot mitten, vänster sida, är svagpräglat på fotograferat exemplar nedan.

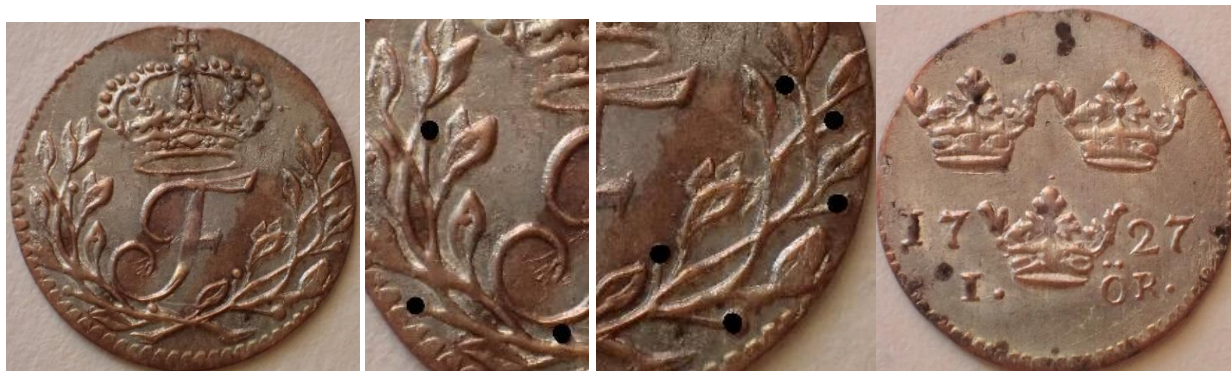

Flätade kvistar

3-3a (13 ex.). Åtsidan återkommer 1729 och 1730. På förstoringarna är bären markerade med svart.

3-5a (4 ex.). I denna inventering är det bara denna åtsida med flätade kvistar som har 3-5 bär. På förstoringarna är bären markerade i svart.

4-4a (7 ex.). Kvistar och placering av blad och bär påminner om 3-4a 1726. Denna åtsida, alltså 4-4a, förekommer under åren 1727 till 1730. Ett typiskt kännetecken är att den har tre stora kulor på globkorset. Ett bär på höger sida skulle kunna räknas som något annat än ett bär. Bären har kraftiga skaft. Bären är inringade på bilden nedan.

1728

21 undersökta mynt, 3 åtsidor, 2 frånsidor och 3 varianter

I inventeringen påvisades inga nya åtsidor detta år. De tre som präglades hade alla blivit präglade tidigare. Två av åtsidorna har enkla kvistar och en har flätade kvistar. Punkt efter valör I är lågt placerad och är i jämnhöjd med ettans fot. En iakttagelse är att 4-4 och 7-6 har samma frånsida vilket också var fallet 1726 (då 4-4b och 7-6).

Enkla kvistar

4-4a (13 ex.). Åtsidan är identisk med 4-4b åren 1724 och 1726 och med 4-4a åren 1727 och 1732. Frånsidan är samma som för 7-6a.

7-6a (6 ex.). Åtsidan är samma som 7-6a enkla kvistar 1726 och 1731. Frånsidan är densamma som för 4-4a enkel krans. Bild saknas men nedan ges åtsidan för 1726 års mynt, där bären på förstoringarna är markerade med svart. Frånsidan finns ovan på 4-4a. Bild kan också ses digitalt på Nordiska museets samlingar, mynt 60652c530 (digitaltmuseum.se).

Flätade kvistar

4-4a (2 ex.) Åtsidan är identisk med 4-4a flätade kvistar 1727, 1729 och 1730.

1729

15 undersökta mynt, 2 åtsidor, 2 frånsidor och 2 varianter

Båda åtsidorna har flätade kvistar och har blivit präglade tidigare. Punkt efter valör I är lågt placerad och är i jämnhöjd med ettans fot.

3-3a (2 ex.). Åtsidan präglades även 1727 och 1730.

4-4a (13 ex.). Åtsidan präglas varje år under åren 1727 - 1730.

1730

17 undersökta mynt, 2 åtsidor, 2 frånsidor och 2 varianter

De två åtsidor som präglades 1729 slogs också 1730. Frånsidorna till de två åtsidorna är olika. Detta år är sista året som silverrettöringar präglas utan myntmästarmärke och också sista året det präglas åtsidor med flätade kvistar. Under åren 1727 till 1729 har punkten efter valör I varit placerad vid foten av I, men är nu tillbaka till för frihetstiden en normal plats.

3-3a (7 ex.). Åtsidan präglades även 1727 och 1729.

4-4a (10 ex.). Denna åtsida präglas varje år under åren 1727 till 1730.

